

INSTITUTIONEN FÖR SOCIOLOGI OCH ARBETSVETENSKAP

XX5350 Arbetsmiljö, 15 högskolepoäng

Work Environment, 15 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Institutionen för arbetsvetenskap 2010-06-16 och senast reviderad 2020-06-17 av Institutionen för sociologi och arbetsvetenskap. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2020-08-31, höstterminen 2020.

Utbildningsområde: Samhällsvetenskapligt 100 %

Ansvarig institution: Institutionen för sociologi och arbetsvetenskap

Inplacering

Kursen ges inom Arbetsvetarprogrammet - programmet för analys och utvärdering av arbete och arbetsmarknad, men kan också ges som fristående kurs.

Kursen är en fördjupningskurs.

Kursen kan ingå i följande program: 1) Arbetsvetarprogrammet-programmet för analys och utvärdering av arbete och arbetsmarknad (S1ARB)

Huvudområde

Arbetsvetenskap

Fördjupning

G2F, Grundnivå, har minst 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs minst 60 hp i Arbetsvetenskap, eller motsvarande.

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- Beskriva och redogöra för förhållanden i den psykosociala och fysiska arbetsmiljön som kan leda till arbetsrelaterad ohälsa.
- Beskriva och redogöra för förekomst av arbetsmiljöförhållanden och arbetsrelaterad ohälsa i olika grupper av anställda, indelade efter kön, socioekonomi, ålder, etnicitet och bransch.
- Beskriva och redogöra för hur arbetsmiljön regleras och styrs genom lagar, policys, föreskrifter, avtal och partssamverkan.
- Beskriva och redogöra för olika perspektiv på arbetsmiljöförhållanden från samhälls-, organisations-, arbetsplats- och individnivå.
- Beskriva och redogöra för systematiskt arbetsmiljöarbete och hur detta tillämpas på arbetsplatser.

Färdigheter och förmåga

- Med självständighet planera och genomföra analys av arbetsmiljö vid arbetsplatser och i branscher.
- Med självständighet använda kvantitativa och kvalitativa metoder för att analysera arbetsmiljö.
- Skriftligt och muntligt presentera resultat från arbetsmiljöundersökning.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- Kritiskt värdera organisationers fysiska, organisatoriska och sociala arbetsmiljö.

Innehåll

Kursen tar sin utgångspunkt i svenska och internationella trender med avseende på förändringar i arbetsmiljön. Den ger en introduktion i hur arbetsmiljön kan förstås och förklaras i samband med sociala strukturer som socioekonomi och kön samt inom ramen för en bredare kontext av arbetsliv och arbetsmarknad. Kursen går igenom hur arbetsmiljöarbetet styrs och regleras av lagar, avtal och samverkan mellan arbetsmarknadens parter och på arbetsplatser. Den syftar till att studenterna ska förvärva kunskap om samhälleliga, organisatoriska och individuella faktorer som har effekt på arbetsmiljön och arbetsmiljöarbetet samt hur detta i sin tur påverkar människors hälsa, välbefinnande och utveckling i arbetslivet. Kursen behandlar arbetsmiljö på såväl arbetsmarknadsnivå som organisations-, arbetsplats- och individnivå. Fokus är den sociala och organisatoriska arbetsmiljön men den fysiska miljön behandlas också.

Arbetsvetenskapliga perspektiv på arbetsmiljö, arbete, välbefinnande och hälsa ges även från psykologi, hälsovetenskaper, organisation och ledarskapsstudier. Analyser av arbetsmiljö och arbetsmiljöarbete genomförs såväl gruppvis som individuellt och presenteras skriftligt och muntligt. Kursen består av följande tre teman samt samspel

mellan dessa som formar arbetsmiljöförhållanden och arbetsmiljöarbete:

Arbetsmiljö ur ett arbetsmarknadsperspektiv

Här introduceras perspektiv där arbetsmiljö förstås och förklaras ur makroperspektiv. Teori och forskning om hur dagens arbetsmarknad är uppdelad utifrån olika branscher och sektorer behandlas, samt hur olika villkor för dessa, också utifrån kön, socioekonomi, ålder och etnicitet, kan inverka på arbetsmiljön. Lagstiftning, styrning och reglering på arbetsmiljö och arbetsmiljöarbete introduceras och används.

Arbetsmiljö ur ett organisations- arbetsplats- och arbetsgrupp-perspektiv

Här ingår teori och forskningsresultat om hur dagens organisationer ser ut och hur olika sätt att organisera arbetet (i organisationer, på arbetsplatser och i arbetsgrupper) påverkar arbetsmiljön och skapar förutsättningar för arbetsmiljöarbete.

Organisatoriska, sociala och ekonomiska förutsättningar samt möjligheter genom ledarskap och organisering att skapa hållbarhet genom anständigt, hälsosamt och utvecklande arbete med god produktion (SDG 8) tas upp.

Arbetsmiljö ur ett individperspektiv

Här ingår teori och forskning om sambanden mellan förhållanden och faktorer i arbetsmiljö såsom krav och resurser i arbetet, balans mellan arbetsliv och privatliv, risker, stödjande och främjande förhållanden för att kunna verkställa arbetsuppgifter och för anställdas hälsa, välbefinnande, engagemang och utveckling.

Former för undervisning

I kursen ingår föreläsningar, seminarier, grupparbeten, egen inläsning av litteratur och ett projektarbete.

Undervisningsspråk: svenska och engelska

Kursen ges på svenska. Inslag av föreläsningar på engelska kan förekomma.

Former för bedömning

Examination sker i form av individuell skriftlig tentamen samt ett projektarbete som redovisas både skriftligt och muntligt. En student, som utan godkänt resultat har genomgått två prov för en kurs, har rätt att få en annan examinator utsedd, om inte särskilda skäl talar mot det. Minst fem tillfällen ska erbjudas studenterna att genomgå prov för att få godkänt resultat på en kurs eller del av en kurs. I det fall en kurs har upphört eller genomgått större förändringar ska studenten i garanteras tillgång till minst tre provtillfällen (inklusive ordinarie provtillfälle) under en tid av åtminstone ett år med utgångspunkt i kursens tidigare uppläggning. Detta får inte strida mot HF 6 kap 21 §

Betyg

På kursen ges något av betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U). För att erhålla betyget Godkänt krävs att såväl hemtentamen som projektarbete bedöms med betyget Godkänd. För att erhålla betyget Väl godkänd krävs att både hemtentamen och projektarbetet bedöms ha Väl godkänt.

Kursvärdering

Kursen utvärderas i sin helhet vid kursslut skriftligen (genom utvärderingsenkät) och muntligen. Under kursperioden utvärderas innehåll och former löpande och vid schemalagda tillfällen. Justeringar kan komma att göras direkt eller inför kommande läsår.